

Namsos:

Energieffektiv kommune vil bli enda bedre

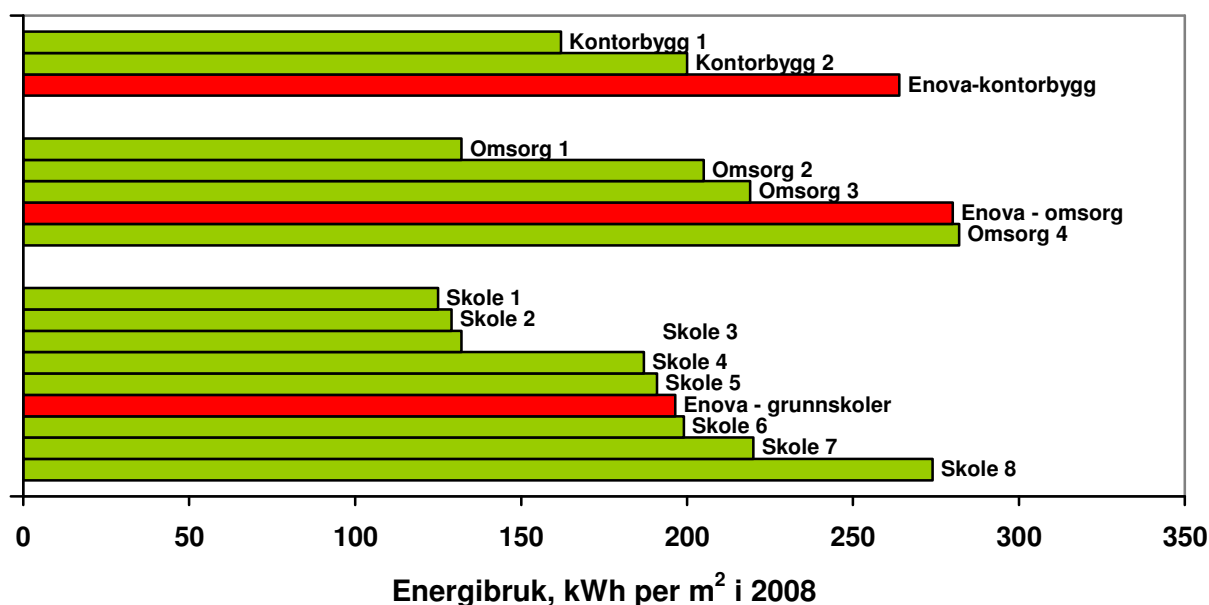
Namsos kommune har vedtatt at energibruken i kommunens bygg skal reduseres med 10 % fra nivået i 2006. Målet er mer ambisiøst enn det kan høres ut, ettersom 2006 var et uvanlig mildt år med tilsvarende lav energibruk. Dessuten ligger kommunen fra før godt an i forhold til andre med liknende klima og bygningsmasse.

Sentralt i Namsos' strategi for å redusere energibruken står det å synliggjøre den. Fra og med 2008 har alle enhetsledere og driftspersonell i kommunen tilgang til en energilogg som gjør at de kan bruke PC'en til å følge med på energibruken, time for time og måned for måned, og sammenlikne resultatene med det andre enheter får til. Unntak i startfasen har vært noen av barnehagene, som ennå mangler egne strømmålere. Vaktmestrene har fått opplæring i å bruke loggen, der de også kan legge

inn sine egne kommentarer. Både de og noen av enhetslederne har blitt svært flittige til å bruke den, forteller drifts- og vedlikeholdssjef Ståle Busch.

Tror på konkurranse og belønning

Busch er en drivende kraft i enøk-satsingen. Hans bakgrunn er ellers ikke fra teknisk sektor – han kom til den nåværende jobben fra stillingen som assisterende rektor ved én av kommunens barne- skoler. Busch forteller at interessen for enøk ble

De grønne søylene viser den spesifikke energibruken i 2008 i Namsos' to administrasjonsbygg, fire omsorgsinstitusjoner og åtte skoler. De røde viser normale verdier for kontorbygg, omsorgsinstitusjoner og grunnskoler i Norge ifølge Enovas energibrukskalkulator, der verdiene er referert til Namsosklima.

Begge administrasjonsbyggene og tre av fire omsorgsinstitusjoner i Namsos hadde klart lavere spesifikk energibruk enn en skulle vente. Det samme gjaldt tre av skolene, mens fire skoler lå nært Enovas normaltall og bare én lå klart høyere. Barnehager er ikke med i figuren ettersom data for mange av disse manglet. Tallene viser en mer enn gjennomsnittlig energieffektiv kommune – som nå altså vil strekke seg for å bli enda bedre.

vakt på hjemmebane, der det på 1990-tallet gikk sport i å se hvor langt ned han kunne få strømforbruket. Samtidig så han det var store forbedringsmuligheter på skolen der han jobbet.

Pedagogen og politikeren (Busch er også medlem av formannskapet) mener at både konkurranse, belønning, oppmerksomhet og gode holdninger er viktige for enøk, ved siden av tekniske tiltak.

Ståle Busch med "Energispareprisen". Første vinner ble Høknes ungdomsskole. (Foto: Namsos kommune)

Konkurranseelementet er allerede innebygd i dataloggen, som ellers ikke bare viser hvordan enhetene i kommunen ligger an i forhold til hverandre med hensyn til energibruk, men også med hensyn til vannforbruk og avfallsproduksjon. Fra 2009 registreres også CO₂-utslippene fra enhetenes tjenestereiser. Det skjer at lederne for enheter som ligger dårlig an tenker at "dette kan jeg ikke være bekjent av". Men konkurransen har også fått et positivt og synlig uttrykk i "Energispareprisen", som sammen med kr 1.000 tildeles den som har redusert energibruken mest. Den første vinneren ble Høknes ungdomsskole, som i 2008 brukte 8 % mindre energi enn året før. Belønning får ellers de som sparer ved at hver enhet får beholde pengene som spares.

Det mentale er viktig

Oppmerksomhet om energibruken kommer likevel ikke av seg selv. "Den administrative ledelsen er med på enøk-satsingen og snakker om den, men politikerne er mindre flinke", mener Ståle Busch – som altså har ett bein i hver leir. Det finnes fra 2007 et eget enøk-utvalg i administrasjonen, og satsingen blir diskutert både på møter i

kommunens ledergruppe og på månedlige møter med alle vaktmestrene.

Gode holdninger er viktige – ikke bare hos ledere og driftspersonale, men hos alle ansatte og brukere av kommunens bygg. – Den mentale delen er vel så krevende som den tekniske, mener drifts- og vedlikeholdssjefen, som jevnlig er ute på enhetene med budskap om "Lukk – slukk – luft". Samt at den som jobber til tider på døgnet da temperaturen i bygget er senket får ta på seg et ekstra plagg, framfor å kreve høyere temperatur.

De tekniske tiltakene er selvfølgelig også viktige. Kommunen har vedtatt at alle slike tiltak med en tilbakebetalingstid på mindre enn tre år skal gjennomføres. Kr. 200.000 er satt av i budsjettet for 2009 for å kartlegge slike muligheter. Høyt på ønskelista står sentrale driftsstyringsanlegg.

Energiloggen gir overraskelser

Energiloggen har avslørt forhold som kan gi grunn til undring. F. eks. bor Namsos ungdomsskole i eldre bygninger som på papiret skulle være lite energieffektive, men den viser seg å bruke minst energi av alle skolene i kommunen. Skyldes det tekniske forhold som hittil har passert under radaren, eller skyldes det den menneskelige faktoren? Det vil bare en mer detaljert kartlegging vise. Slike utslag er ellers ikke spesielle for Namsos. Data om energibruken i flere tusen norske yrkesbygg som er samlet inn av Enova, viser at det er meget store innbyrdes forskjeller mellom bygg av samme alder og med samme funksjon, og at det slett ikke er noen klar tendens til at de nyeste bruker minst energi.

Mer informasjon:

Drifts- og vedlikeholdssjef Ståle Busch
stale.busch@namsos.kommune.no
Tlf 958 58 202

Fakta

Namsos deltar i "Livskraftige kommuner – Kommunenetverk for miljø og samfunnsutvikling", som drives av KS med midler fra MD.

Gode eksempler utfordrer andre til lignende tiltak, og fremmer debatten om veier til en bærekraftig utvikling.

- jh april 09